

Telegraful Roman.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze

Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de treiori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Muncă și răsplată.

De Dr. Ioan Stanciu,
par. gr.-or. român.

II.

Ca statul preoțesc să poată satisface tuturor recerințelor de cari a fost vorba în articolul premergător, ca preoțimea noastră, cu sorti de îsbândă să-și poată împlini multiplele și variantele îndatoriri, e neapărat de lipsă să aibă o creștere și o calificare cât se poate de aleasă. În primul rând se înțelege să aibă o creștere bună religioasă-morală, pentrucă după cum zice și Escelența Sa, Inalt Preașfințitul Arhiepiscop și Mitropolit *Vasilie* în vorbirea de instalare: «oricât de înaltă și întinsă va fi cultura științifică a preotului, fără o bună și temeinică cultură morală, fără a fi împodobit cu virtușile evanghelice, nu-i va aduce folos esențial în servirea sa...» Spre ajungerea acestui scop trebuie reformat, nu numai învățământul seminarial, ci chiar și creșterea copiilor noștri în școalele medii. Nu e de ajuns, ca elevii acestor școale streine de legea noastră să fie provăzuți cu cehisarea reglementară, deoarece mediul și familiile strene în cari sunt siliți să crească, influențează sufletele plăpânde, încât lasă urme pentru întreaga viață. În centrele românești, unde se adună mai mulți tineri la studiu, cum ar fi între altele Sibiu, Alba-Iulia, Clujul, Făgărașul, Deva etc., ar trebui deci să se facă interne, în cari copiii noștri sub îngrijire corăspunzătoare, pe lângă aceea că nu ar devia pe căi stricăcioase, ar primi și o creștere aleasă religioasă-morală. Las' că pe lângă acest scop s-ar ajunge și altele, de o foarte mare însemnatate, cum ar fi grijă și alimentația mai bună, disciplina, ordinea, ba chiar și studiul ar merge cu totul altfel. De sigur nu înțeleg, ca în astfel de interne să fie primiți numai tineri, cari se pregătesc spre preoție, ci toți tinerii noștri de aceeași limbă și lege. Apoi dacă nu se fac toți preoți, nu-i nici o pricina, moralitatea și religiositatea sed bine și altor intelectuali, cum ar fi: învățătorii, notarii comunali și cercuali, advocații, medicii, militarii etc. Ba afirm, că dacă am avea o clasă intelectuală crescută și formată după principiile religiunii și ale moralei, munca preotului nu ar întâmpina atâtea greutăți, ar fi considerată cu alți ochi și ar fi cu mult, dar cu foarte mult mai usoară.

Pe lângă creșterea aceasta religioasă-morală, preotul trebuie să aibe cunoștințe vaste și din științele profane. Să fie psiholog bun, orator asemenea, să aibă cunoștințe clare de drept public și privat, să fie în un grad oarecare și medic, cu un cuvânt, sfătitor și povățitor în toate peripețiile și năcăzurile vieții. Preotul de azi nu mai e cel din trecut, care era luat dela coarnele plugului, sau din strana veche și se instituia de paroh al unor credincioși, nu cu mult infe-

riori lui în creștere și cultură, sau dacă vă place, să zicem aproape egali. Si astăzi are foarte mare importanță slujirea sfintelor taine și a rugăciunilor prescrise, dar spre deosebire de preoții trecutului, cei ai zilelor noastre nu pot considera acea activitate de singura pe care sunt datori să o facă. Din contră, noi considerăm slujirea sfintelor taine și a celorlalte rugăciuni de o parte importantă, dar minimală din activitatea noastră preoțescă. Noi nu ne mai putem indeletni, pe lângă funcțiile cu cuiyosul patrăfir, și cu păscălia, sau cu plugul, coasa și sapa, pentrucă nu suntem crescuți pentru ele, ținem de sub demnitatea noastră aceste ocupări, în tocmăi ca și cercetarea cărcimelor în tovărășia și societatea credincioșilor noștri. De altfel, după cum se vede din cele premerse, nici timp nu am avea pentru acestea, dat fiind, că alte preocupații și probleme de rezolvat ne cheamă și ne pretind imperios munca intensivă. Iar când avem puțin răgaz, ne nisuum să ne perfecționăm cunoștințele, citind cărți și reviste, făcând predici, notite și estrase, ca astfel înzestrăți cu mai multe și mai bogate cunoștințe, să fim și mai folositori societății, în mijlocul căreia trăim. Vremuri trăim, în cari se poate referi și la preotul român proverbul semnificativ maghiar: «preotul bun până la moarte studiază!» Să ne perfecționăm dragi colegi, pentrucă numai așa putem desvolta o muncă folosităre credincioșilor noștri, bisericei noastre și iubitei noastre patrii.

Netăgăduit, că munca aceasta își cere și răsplata. Statul preoțesc în direcția aceasta a fost totdeauna și este astăzi modest, mult prea modest și răbdător. Isovrită a fost această modestie pe deosebit din perhoreșarea iubirei de argint, a mamonismului fie și numai aparent, — doar preotul trebuie să se ridice peste barierile materialismului în sferele ideale, — pe de altă parte din lacuna «statului organic» și a regulamentelor noastre bisericești, cari nu ne ofer posibilitatea de a ne organiza ca corporație, — precum sunt toate corporații, — și așa nu putem păsi cu pretensiuni bine precise și cristalizate, iar singurătății, presupunând neînbândă, nici nu însearcă întreprinderea unor acțiuni ducătoare la ameliorarea situației lor materiale. Dar apoi această modestie și neinteresare să aputut susține până azi numai prin o mare resignare, prin restrângerea până la minimul necesar a tuturor lipsurilor familiare și personale. În multe cazuri preoțimea, — sau să zicem o parte a ei, — a îndurat și lipsuri, a întâmpinat și greutăți în creșterea și susținerea familiei, numai în urma prea puținelor isvoare de venit.

Ei, dar toate sunt până la un loc. Dacă un servitor azi nu se mai mulțumește cu o plată de 1000 cor., sochetit aici și viptul și hainele, cum mai poate susține preotul familia cu 800 cor., sau 1600 cor. pe an? E curată imposibilitate, chiar dacă trecem peste

aceste sume cu câte 3—4 sute coroane.

Până acum, cu considerare la scumpetea aceasta enormă, toate tagmele funcționării, conform stării sociale și muncii prestate, s-au mișcat și și-au luat răsplata, sau în ridicarea salarului, sau în adausul de scumpete. Așa cei din serviciul statului, ca și cei administrativi, așa învățătorii comunitari, ca și cei confesionali. Acum se scrie prin jurnalele din capitală, că în favorul acestor din urmă s'a pornit din partea societății regnicolare învățătorii o acțiune în parlament, pe la ministri și pe la corifeii tuturor partidelor politice, acțiune, care promite a avea rezultat favorabil, în urma căruia învățătorii comunitari și confesionali vor fi salarizați egal cu cei de stat, ajungând la serviciul de 20 ani la suma de cor. 4800. E și echitabil, ca aceiași muncitori, cu aceeași pregătire și cu același cerc de activitate, să fie egal plătiți și considerați. În urmare, de parte de noi chiar și numai cugetul de a desaproba, sau de a învidia croirea unei sorti mai bune a învățătorilor noștri. Si ei sunt o tagmă muncitoare, nepretensivă, cu familiile și cu toate greutățile existenței. Remarc însă faptul, numai pentru că să se vadă, că o organizație bună și o acțiune bine întreprinsă, de cele mai de multe ori își aduce roadele binefăcătoare.

Natural, că întrebarea cea dințău va fi, că preoțimea de unde să fie salarizată sau ajutată în aceste vremuri foarte grele? Răspunsul îl aflăm în rățiune și în spiritul sfintei scripturi: preotul la altar muncește, dela altar trăește! Presupunem, că nimeni nu va înțelege sub altar alta, decât terenul și cercul în care, precum și scopul în ajungerea căruia își desvoală preoțimea activitatea. Tradus cuvântul scripturii în mod liberal, va suna deci astfel: munca preotului trebuie răsplătită de acolo de unde, și de aceia pentru cari lucrează, și anume, dela credincioșii săi, dela biserică, ca instituție și dela stat.

Privind la răsplata primită dela acești trei factori ne vom convinge, că nici separat, nici toți la olaltă, nu ne dau mijloacele necesare de trai și de susținere a familiei. Credincioșii, știm cu toții ce ne dau. Taxele prescrise și în urma usului prefăcute în sânge deja din vremile cele vechi. După decesuri, după cununii, după nașteri și alte funcțiuni, se plătesc aceleasi taxe azi, ca și înainte cu 10—20 ani, măcar că în urma răsboiului numărul acestora a scăzut, pretensiunile vieții și necesitățile traiului au crescut, valoarea banului a scăzut, iar produsele credinciosului nostru au crescut în preț cu cel puțin 2—3 sute procente. Si la noi încă tot fac preoții, — mergând prin tină și ploi, — făștanii plătiți cu 40 fileri, zilnic patruzeci fileri. A încerca pe cale constituțională, — prin comitetul și sinodul parohial, — ridicarea acestor taxe ridicate, înseamnă a da de două greutăți,

și anume, de legea congruală, care pretinde, ca toate schimbările de venit să fie socotite în congruă, și de conservatismul credincioșilor noștri, cărora nu le plac schimbările, când e vorba de interesele lor. Si la noi doar viața bisericească e constituțională, parohul nu se poate abate dela această cale. Vor fi cazuri posibile, și multe, în cari preoții s-au abătut dela aceste principii și cu delă sine putere și au ridicat taxele stolare. Dar purcederea aceasta este voînică și ca atare este de desaprobat; poartă în sine pecetea mamonismului, iar ca ilegalitate foarte ușor poate naște resens în parohie și pedeapsă din partea forurilor superioare.

Aici ar putea veni să ne ajute biserică ca instituție, respective forurile noastre superioare, consistoarele eparhiale și consistorul metropolitan. De aici ar trebui să se pornească toate acțiunile pentru ameliorarea stării materiale a preoțimii. Si anume, să se stăruie, ca concluzile aduse în sinodele eparhiale, sau în congresul național, nu numai să fie aduse, precum s-au adus, ci de fapt să se și execute. Să fie regulate taxele stolare cel puțin după ținuturi, sau tracte, conform recerințelor timpurilor noastre. Tot aceste foruri și instituțiuni ar trebui să facă pași necesari la guvern, ca salarizarea noastră să fie luată serios în combinație, în urma faptului, că și noi suntem factori importanți în dezvoltarea și susținerea statului. Doar trebuie să fie ceva adevar și în proverbul: copilul care nu plângă, nu suge!

Aceasta ar fi răsplata bisericii, ca instituție, pentru munca noastră. Si e cea mai importantă, pentrucă întrevinând în jos în parohie și mijlocind în sus la guvern, vom fi răsplătiți și aici și acolo conform stării sociale și muncii noastre intelectuale.

Nu se ajunge la rezultat, sau nu se încearcă la ajungerea rezultatului? Urmările se văd tot mai bine. Preoțimea constrânsă de necesitățile traiului începe să-și căuta alte isvoare de susținere și creștere a familiei. Nu e scris doar nicării, că preotul trebuie să aibă avere proprii, cu care să se poată ajuta. În lipsa acesteia unii se ocupă cu negoțul, alții intră în serviciul unei bânci, — dacă nu pot fi toți directori, — alții altfel se nisesc și câștiga mijloacele de existență. Dar de sigur toate ocupării nu prea sunt compatibile și demne de statul preoțesc, pe lângă aceea, că ele se fac toate în detrimentul chemării preoțestii.

In coloanele acestui ziar, chiar și în timpul din urmă, s-au scris multe și frumoase articole, cari s-au referit însă aproape toate la datorințele parohului și la cercul lui de activitate, din punct de vedere real și mai mult ideal, dar foarte puține referitoare la răsplata cinstită a acestei munci și activități. Singur harnicul protopresbiter al Lupsei, d-l *Vasilie Gan*, a

privit pe paroh și din acest punct de vedere. Invit deci pe toți cei competenți, să discute obiectiv și bazați pe realitate tema: *munca și răsplata parohului*.

Din Austria. In urma demisionării ministrilor Dr. Urban și Dr. Baernreither, precum și a ministrului polon Dr. Bobrzynski, situația guvernului austriac, presidat de contele Clam-Martinicz, devenise critică și clatinătoare. Partidele politice parlamentare, la cari aparțin cei doi miniștri antai numiți, au luate însă astfel de hotărâri, cari le fac acestora posibilă remânerea în guvern și astfel criza ministerială e delăsată în Austria. Cu Poloni decurg încă per tractările și este speranță, că guvernul va ajunge la întâlegere și cu ei. In una din zilele apropiate va fi publicat comunicatul guvernului austriac în privința regulării chestiilor politice naționale, precum și cu privire la autonomia largită, proiectată a se acorda Galitiei. Va fi publicată și convocarea senatului imperial austriac, pe 30 Mai nou la Viena, pe seama căruia se spune, că funcționarea regulată parlamentară ar fi pe deplin asigurată.

Consiliu de răsboi în Iași. Ministrul de răsboi al Rusiei, Gutsow, a sosit în Iași, primul fiind de generalii trupelor rusești dela frontul român, de misiunea militară franceză, de ministrul-președint român I. I. C. Bratianu și de șeful cartierului general român. S'a ținut imediat un consiliu de răsboi, sub președinția ministrului de răsboi al Rusiei, care apoi a fost primit în lungă audiență din partea regelui Ferdinand. I'sau prezentat în urmă deputații trimisi de ofițerii și soldații ruși dela front, cari l'au asigurat, că sunt deciși se lupte până vor alunga dușmanul din țară, iar ministrul li-a răspuns, că nu s'a îndoit despre aceasta nicidecum. Au urmat și alte confuțări cu conducătorii trupelor, apoi ministrul de răsboi al Rusiei a plecat spre casă.

Japonia intră în acțiune? Dela începutul răsboiului mondial Japonia s'a angajat se trag și ea la carul antantei, dar până acum s'a mărginit numai la trimiterea de arme și muniție pe seama Rusiei. Din isvor englez vine acum știrea, că în Japonia se fac pregătiri energice de răsboi, ceea ce ar însemna, că Japonia e pe cale de a intra în acțiune și de a trimite trupe în Europa, într ajutorul antantei. Venind știrea din isvor antantist, trebuie primită cu rezerve, ca una, care poate se fie mai mult o dorință, decât faptă reală.

Conștiința regelui Ferdinand. Un corespondent al ziarului francez *Figaro* a avut o lungă întrevadere cu regele Ferdinand al României, — astăzi umilite și distruse, — dela care a aflat, că fericirea României a fost de găsit numai prin alăturarea ei la antantă. Regele Ferdinand a declarat apoi următoarele: «Conștiința mea

a esit învingătoare. Ea e puțin cam tristă, pentru ce însă nu are să se supere nimic. Locul nașterii sale nu poate uita nimic. Eu mi-am iubit foarte mult familia. Ea a fost aspiră și nedreaptă față de mine, dar sunt convins, că în locul meu fiecare dintre ai mei ar fi procedat ca și mine. Un număr mare de ofițeri, cari luptă în contra trupelor mele, îl formează amicii și camerazi mei de regiment. Cunosc bine pe Mackensen, care locuiește în palatul meu din București și cunosc și pe Falkenhayn. Contrarii mei cred, că toate acestea trebuie să formeze anumite legături pentru regale României. Germanii zic: «Germania înainte de toate». Eu însă zic: «Datorința înainte de toate!» Germanii au lipit pe zidurile Craiovei o proclamație, în care spună, că luptă în contra mea, nu în contra României Nebunie. Trebuie să știe, că poporul și eu formăm o unitate, și că toți împreună ne aducem jertfele cerute... Corecte păreri, numai că jertfele pe cari le aduce România în răsboiul actual sunt cerute de interesele antantei, nu de ale României și ale romanismului. Aici e greșală!

Reflexii sociale de actualitate.

Sub titlul acesta publică *«Drapelul»* din Lugoj, în numărul 40, niște păreri, vrednice de a fi cunoscute în cercurile cele mai largi. Sunt următoarele:

Una dintre problemele cele mai însemnante din viața poporului nostru e *îngrijirea de crescență*. De ani de zile și la noi, la Români, în multe părți s'a lăsat oroarea de înmulțirea copiilor. Se dădea mai mult pe înmulțirea și creșterea animalelor, decât pe a copiilor. Răul acesta îl simțim acum mai bine și-l vom simți și mai mult în viitor.

Toți cei chemați sunt datori dar, ca să lumineze poporul în chestia aceasta și să-l facă să înțeleagă, că sporirea familiei e binecuvântare. Nu e ierat să se treacă simplu la ordinea zilei peste chestia aceasta și să se lase în voia întâmplării viitorul familiei, cu care stă în strânsă legătură viitorul neamului.

Dacă ai noștri au învățat și învăță să nobilizeze și să crească vitele, trebuie să învețe ca să se îngrijescă și mai mult de înmulțirea și educația copiilor. Nu se poate, ca pe lângă o conducere înțeleaptă, să nu ajungă poporul pretutindeni la recunoașterea acestui mare adevăr.

Cu toții suntem chemați să ne îngrijim de progresul și bunăstarea neamului nostru; și aceasta numai așa o putem ajunge, dacă ne dăm silință, ca familiile să se înmulțească și să se întărească.

Un rău, care a bântuit până acum în privința aceasta, a fost înțelesul greșit ce s'a dat de poporul nostru datorinței față de bătrâni noștri respective față de părinți. Zilnic întâmpinăm la poporul nostru observarea: Nu pot griji de mai mulți copii, fiindcă am să grijesc de susținerea părinților. — Si apoi căte procese nu s'au pornit și căte averi nu s'au prăpădit pe tema aceasta. De abea, ajunși în etate de 40 de ani părinții s'au ținut în drept să se pună în pensie, să predece averea la vre-un co-

pil și apoi cu mâinile în piept să aștepte ca acesta să-i susțină. Iar copiii, de dragul averii, s'au înămat la datorința aceasta, din care a isvorat apoi multă scârbă reciprocă și neajunsuri.

Părinții țină pentru ei o parte din stărișoara, din care să trăiască cum pot și pretindă cu insistență dela copiii lor, cari au ajuns să fondeze familii, ca să îngrijescă numai de înmulțirea și susținerea copiilor lor. Adevărul acesta îl putem învăța din natură, unde zilnic vedem, că puini nici nu se gândesc la susținerea părinților și bătrânilor lor, ei dău numai înainte, folosind toată energia pentru înmulțirea speciei prin înmulțirea și creșterea crescentei.

Si noi tot înainte trebuie să căutăm și numai la viitor trebuie să ne gândim. Nu e bine să ne batem mult capul cu trecutul, ci toate energiile avem să le folosim numai în interesul viitorului. Dacă vom urma acestei regule a naturei, nu le va merge mai rău bătrânilor și părinților noștri, căci aceștia se vor îngriji de bătrânele lor, și fără îndoială le va merge mai bine în viitor familiilor și numărul copiilor se va înmulții în proporție potrivită.

Să fim bine înțeleși: De parte dela noi intenția de a semăna ideea neglijenței față de cei mai bătrâni, Doamne păzește! Voim însă cu tot dinadinsul, ca să salvăm energia părechilor tinere pentru viitorul familiei lor, căci până acum cea mai mare parte a energiei acesteia s'a consumat în vînt sub pretextul susținerii bătrânilor, pe când de fapt s'a produs numai nemulțumire reciprocă și stagnare.

Să dăm toată cinstea cuvenită celor bătrâni și să le lăsăm la îndemâna ceeace au de lipsă pentru trai, dar să nu tragem dela gura copiilor pentru ei. Noi avem să dăm mereu înainte, avem să ne desvoltăm și avem să progresăm; iar această o putem ajunge în viitor numai pe lângă o bună împărțire și folosire a puterilor noastre. Toate puterile tinere trebuie puse în serviciul viitor și nu folosite pentru susținerea trecutului. Numai așa vom putea da mereu tot înainte.

Congresul Internațional. În Franță și în Anglia se fac mari agitații pentru împedecarea congresului internațional al socialiștilor de pretutindene, plănuitor a se ține în 15 Mai în Stockholm. Cei din Suedia sunt amenințați cu blocadă și cu infometare, dacă permit intrarea congresului, pentru că aceasta ar însemna violarea neutralității de până acum a Suediei. De altcum mari rezultate nu așteaptă nici înșine socialiștii din Suedia dela congresul internațional, dacă ar fi să se poată întruni. Conducătorul lor, deputatul Stroem, a declarat în fața unui ziarist maghiar, că congresul nu va putea rezolva chestia păcii, fiindcă îl lipsește orice basă reală. Va face, ca de regulă, multă vorbă și puțină îspravă. Pentru a se ajunge la rezultatul dorit, adecă la stabilirea punctelor de întâlegere cu privire la încheierea păcii, se cere că întâi statele implicate în răsboi se accepte următoarele condiții principale: 1. Sistarea păcii interne forțate în singurătate state. 2. Declarația, că nici o parte

beligerantă nu vrea anexiuni și despăgubiri de răsboi. 3. Resolvarea mulțumitoare a chestiilor de naționalitate. 4. Acceptarea principiului, că la per tractările de pace au să se stabilească și programele din viitor ale națiunilor și statelor, nu numai hotarele lor și chestile economice. Numai acceptarea din toate părțile a acestor patru puncte poate forma baza întâlegerei în chestia păcii, — a spus numitul deputat din Suedia.

Dela „Albina“.

In «Revista Economică», numărul din urmă, ceteam următoarele:

La adunarea generală trecută a «Albinei» direcționea acestui institut s'a angajat, ca prin o anchetă, compusă în părți egale dintre membri de ai direcționii și acționari de ai societății, să stabilească proiectele de reforme, menite a se introduce la cea mai veche instituție financiară a noastră.

Ancheta eximisă de adunarea generală și din care au făcut parte: Dr. Ioan Mihu, ca președinte, Dr. Ilie Beu, Dr. Vas. Bologa, Dr. Lucian Borcia, Dr. Nic. Comșa, Dr. Gh. Dobrin, I. A. Preda, Dr. Eusebiu R. Roșca, Dr. Oct. Russu, Dr. Aurel Vlad și Ioan I. Lăpușnatu, ca raportor, a avut în datorirea să stabilească, pe baza proiectelor, ce le-a fost lucrat deja direcționea, modificările de făcut în statutele societății și regulamentul pentru directorul general. Ancheta, întrunită în mai multe rânduri, a săvârșit ambele aceste lucrări și pe deasupra s'a ocupat și cu altele din proiectele direcționii.

Evenimentele din toamna anului trecut, cari au adus cu sine mutarea temporală a institutului dela sediul său, au întrerupt brusc lucrările începute și direcționea nu s'a mai putut ocupa de ele, decât după reîntoarcerea «Albinei» la Sibiu, ce le-a fost lucrat abia la începutul anului curent. Atunci lucrările au fost puse din nou la ordinea zilei și pe baza unor proiecte continuative ale președintelui direcționii, d-l Dr. Ioan Mihu, care n'a incetat nici un moment a se preocupă de chestiunea reformelor administrative și organizatorice, direcționea în sedințele sale plenare dela 9—12 crt. a stabilit definitiv: a) textul modificărilor de făcut în statutele societății, b) textul regulamentelor interne, c) pragmatica de serviciu pentru funcționarii institutului și d) textul modificărilor de făcut în statutul fondului de pensioni. Toate aceste se vor prezenta adunării generale cu un raport special.

In baza nouă regulamente, direcționea a numit director general al institutului pe d-l Iosif Lissai, care a servit peste 35 de ani ca șef contabil, iar din 1915 începând a primit și conducerea executivă a institutului. Numirea definitivă a d-lui Iosif Lissai în funcția de director a produs în toate cercurile cea mai bună impresie, și dela activitatea sănătosului cu drept cuvânt putem aștepta o nouă perioadă de florire pentru institutul, întrat acum în o nouă fază de organizație corăspunzătoare cerințelor și timpului zilelor noastre.

FOIȘOARA.

Cura naturală.

Importanța și efectele ei.

De preotul N. Todea.

Cele ce se cuprind în lucrarea de față nu sunt nici decum lucruri fără de preț, ci devenire luate din praxă zinăică și principii, cari își au baza lor reală; lucruri pe cari, deși nu aparțin chemării preotești, eu le-am studiat cu temeinicie și pot să-mi spun părerea asupra lor!

Iar dacă eu, ca preot, m'am decis să scriu despre lucruri, cari nu cad în sfera specială a mea de activitate, o fac, pentru că mă simt îndreptățit la aceasta, deoarece bolnav

1. La compuneră acestei lucrări m'am folosit de următoarele opuri: a) Louis Kuhne: Nouă știință de vindecare etc. Știință expresiunea figurei; Sunt sănătos sau bolnav; Educarea copiilor; Colera, disenterie. b) Sebastian Kneipp: Cura de apă; Cum trebuie să trăiti; Testamentul meu; Conferințe publice; Sfaturi asupra sănătății copiilor. c) I. P. Müller: Sistemul meu. d) Platen M.: Az új gyógymód. e) Bilz F. E.: Az új természetes gyógymód; A napfény gyógyhatása és a napfürdő. g) Dr. Paloczi I.: A természetes gyógymód kezükönyve. h) Szentesy A.: A természetes gyógymód Récipe könyve. i) Die Schroth'sche Heilkunst, von einem Natur Arzte. k) Dr. H. Lahmann: Die diätetische blutenmischnug als grundursache der krankheiten; Der krankmachende Einfluss atmosphärischer Luftdruckschwankungen; Die Kohlensäurestaung in unserem Körper, die wichtigste allgemeine Krankheitsursache; Gesundheitsgemäße Lebensweise. l) Dr. Ziegelroth: A B C für junge Mütter.

N. Todea.

fiind am suferit și eu în viața mea — ca mulți alții — foarte mult, iar ușurare și în cele din urmă sănătate am aflat singur în sistemele de vindecare, de cari va fi acum vorba și asupra căror voiesc a atrage atenționarea cetitorului.

De când există oameni în lume, ca tovarășii nedespărțăi ai oamenilor au fost și diferențele morburi, la început de bună seamă nu în așa măsură, ca mai târziu, și mai ales ca astăzi, când bărbății de știință medicală, aproape nu mai aștfă termini, pentru ca să numească morburi diferențiale ce mereu se ivesc.

Mulțele feluri de boale, cari torturăză astăzi omenirea, au prins rădăcini adânci, așa că oamenii ne mai știind și ne mai putând lupta contra lor, mor cu zile.

Dar mai ales copiii, la cazuri de morburi epidemice, când grasează vărsatul, difteria, pojarul, șarlahul, etc. mor cu grămadă, și nu este nimeni în apropiere, care să dea un sfat folositor îndurerătilor părinți.

In loc de a ajuta pe mititei, în astfel de boale, cari pe lângă oarecare principiu pot fi combătute cu efect, părinții stau cu mâinile în sin și se vaicăre ne știind de ce să se apuce, pentru că să scape din ghiarele morții pe ființele nevinovate și lor atât de iubite.

Tot așa e și cu oamenii mari. Si dintre ei căci nu mor în aprindere de plămâni, în vărsări de sânge, în diferențe cataruri și în alte boale, deși pe lângă un tratament potrivit, mulți bolnavi de aceștia s'ar putea încă mantuvi.

Mulțimea, care încă nu știe, că astfel de boale se pot cura și pe cale naturală, se folosește aproape exclusiv de diferențe medicamente, cari nu au în totdeauna efectul dorit.

Inca din vechime s'a dat apei o deosebită însemnatate la tratarea boalelor, și dela vechii latini avem vorba: «in balneis salutis»!

Dar chiar și Mântuitorul nostru Isus Cristos a arătat însemnatatea cuvenită a apei, când a zis orbului: «mergi de te spălă în lacul Siloamului, și vei veni sănătos!»

In timpul mai nou, curele naturale au luat, mai ales în tările din apus, un avânt foarte mare, și nu de mult a răposat paterul Kneipp, un reprezentant de renume lumenesc al curei numite de el: cura de apă, care în orășelul german Woerishofen din Bavaria a întemeiat vestitul institut de cură, cercetat de toate clasele omenimii, până chiar și de principii și arhiduci, și unde mulți bolnavi desnădăjuți și-au aflat sănătatea prin sistemul de cură practicat de preotul Kneipp.²

Un reprezentant și mai vechi al curei naturale a fost Vincențiu Priessnitz, care a întemeiat la 1826 în Graefenberg, Silezia austriacă, un institut de cură de mare renume, unde aleargă lumea și astăzi spre a se vindeca, intocmai ca odinoară bolnavii la lacul Vitezda.³

Contemporan cu Priessnitz a fost

² Pe timpul morbului meu, am cercetat și eu acest institut, și am făcut o cură, petrecând timp de 2 luni în Woerishofen.

³ Institutul acesta încă-l-am cercetat pe când erau bolnavi, facând cură timp de 3 luni acolo.

Schroth, care după un sistem propriu a întemeiat la 1829 un institut de cură la Nieder-Lindewiese, despre care institut pot să afirm, că e unic în felul său, în ceea ce privește tratamentul bolnavilor.

Schroth este acel om renumit, care observă că morburile acute se vindecă prin cura naturală cu mult mai ușor decât cele cronice, prin aplicarea sistemului său de cură a ajuns la ne mai pomenita descoperire, că poate să transforme morburile latente cronice din corpul omenești în morburile acute, provocând prin cură aplicată aprimind sau friguri în corp, și vindecând astfel cele mai grele morburi.⁴

De vreo 30 ani începând s'a ivit pe orizontul curei naturale încă un măestru mare, și acela este Louis Kuhne din

Răsboiul.

Dela frontul răsărîtean nu ni se comunică nici un eveniment mai însemnat. E liniște aci pe întreaga linie, și liniștea poate că va dura încă multă vreme, pentru că abia acum sunt poronite din Rusia trupele ajutătoare, aşteptate la frontul acesta. Nu s'a întâmplat nimic deosebit nici la frontul italian, dar presa antantistă se laudă, că în curând vor începe italienii o nouă ofensivă la frontul acesta. În Asia mică turcii au avut învingeri frumoase asupra trupelor engleză, pe care le-au decimat binișor și le-au împedecat în înaintare. În Macedonia încă nu s'a întâmplat nimic mai momentuos în zilele din urmă. Lupte extraordinare de grele se dau însă la frontul dela apus, unde englezii și francezii atacă cu mare înverșunare, dar fără succes, pentru că germanii au respins până acumă în mod bravuros toate atacurile lor, pricinuindu-le pierderi colosale.

Despre felul cum decurg la frontul acesta luptele, date de multeori pept la pept, ne putem face o palidă imagine din raportul oficios, trimis cu datul de 24 Aprilie dela cartierul general german. În el se spun următoarele:

Pe câmpul de luptă dela Arras a esecuat eri (23 Aprilie) puterea armată engleză aflătoare pe teritorul Franței al doilea atac mare, în scopul spargerei liniei de front germane. De zile au aruncat baterii grele și foarte grele mulțime de granate de tot soiul asupra pozițiilor noastre. În 23 Aprilie dimineața apoi focul de artillerie a fost prefăcut în cel mai puternic foc concentric. Nu mult după aceasta au eșit de după păretele de foc trupele de asalt engleză, în mare parte în automobile pancerate, și au început atacul. Focul nostru nimicitor le-a lăsat în primire și pe multe locuri le-a sărit să cedeze, în urma pierderilor mari. Pe alte locuri lupta undula cu îndărjire, când încocă, când încolo. Unde dușmanul a căstigat teren, infanteria noastră desprețuitoare de moarte și gata de atac l'a respins cu efect îndărât.

După nesuccederea primului atac, peste câmpul plin de cadavre de înaintea liniei noastre a început dușmanul în spate seară un nou atac, cu înverșunare deosebită și cu trupe nouă, dar și acesta a fost respins de eroismul infanteriei noastre. Numai pe

soseaua Arras-Cambrai a putut cu-
ceri dușmanul puțin teren.

Așa decurg luptele la frontul dela apus, unde atacă englezii, și așa decurg ele și unde atacă francezii. Nici unii nici alții nu pot înainta, și cu atât mai puțin pot sparge frontul german, ceeace le era scopul, pentru a sili trupele germane să se retragă de pe teritorul francez și de pe cel belgian. Cumă în luptele acestea groaznice, cari încă nu sunt terminate, pentru că englezii și francezii atacă mereu până mai au trupe și muniție, au săngerat din greu și germanii, e de sine înțeles; dar jertfele aduse de ei sunt răsplătite prin rezultatele obținute, cari sunt a se mulțumi înțelepătilor conducători și vitejilor luptători deopotrivă.

NOUTĂȚI.

Ziua onomastică a Reginei Zita. Azi, Vineri, în 27 Aprilie, e ziua onomastică a Maiestății Sale Reginei Zita, din care priej s'a celebrat la orele 9 dimineața serviciu divin în toate bisericile din Sibiu, cu participarea armatei și a elevilor dela școalele publice din loc. În catedrala noastră serviciul divin l-a oficiat domnul preot militar Traian Petrișor, în prezența unui public numeros, compus din elevi, soldați și alți credincioși. În 9 Mai e ziua nașterii Maiestății Sale, Reginei Zita.

Legitimare. Conform ordonantei date de comisarul guvernului, toți bărbații de 18 până la 50 de ani săcătători să poarte la sine o legitimă, din care să se înverdereze reporturile lor de serviciu militar, de ex.: certificatul de scutire, foaie de serviciu la gloate și a. Tinerii între 14 și 17 ani au să fie provăzuti cu o legitimare, prin care să-si poată dovedi vîrstă; bună oară: prin un act dela primărie, dela școală sau dela oficiul parohial. Actul de legitimă trebuie purtat totdeauna la înde mandă. Ordonația intră în vigoare cu ziua de 1 Mai 1917.

Inmormântarea guvernatorului belgian. Guvernatorul german al Belgiei, generalul Bissing, răposat zilele acestea în Bruxela, a fost înmormântat Dumineca d. a. în Berlin. La înmormântarea fostului guvernator era reprezentat și împăratul Wilhelm.

Un episcop despre răsboi. Episcopul insulelor Filipine a rostit în catedrala Sf. Paul din Londra o mare vorbire, în care a declarat următoarele: „America se luptă în interesul democrației, iar democrația însemnează pace. Am intrat în răsboi de aceea,

ca să nimicim răsboiul. Și, cu voia lui Dumnezeu, avem să ne ajungem scopul”.

Noul guvernator. Generalul colonel Falkenhagen este numit guvernator german al Belgiei în locul răposatului Bissing. Noul guvernator este de 73 de ani; decorat cu ordinul Pour le Mérite și al vulturului negru, a făcut servicii pe frontul din Franță.

† Zaharie Ganea. Zaharie Ganea, paroh ort. român în Ferizaz, a adormit în Domnul în 18 Aprilie a. c. la orele 4 dimineață, în etate de 64 ani, după 40 de ani de preoție. Remăștele sale pamântești au fost asezate spre vecină odihnă Dumineca în ziua primă a Invierii Domnului, 15 Aprilie nou, în cimitir ort. rom. din Ferizaz, cu solemnitatea cuvenită. Fie-i țărana ușoară și memoria binecuvântată!

Ziua de întâi Mai. De cand s'a inceput răsboiul, ziua de întâi Mai n'a mai fost sărbătorită de muncitorimea Ungariei. Acum se anunță din capitală, că ziua aceasta are să fie sărbătorită în anul curent 1917 de toți luerătorii din țară. Muncitorimea, cu acest prilej, voințește să manifesteze pentru pace și vot universal.

Darul de un milion. Medicul danez, despre care am scris în numărul trecut, că a dăruit un milion de mărci pește la vîlgiatura copiilor berlinezi, se numește Dr. Thorsen. Darul însă nu este din avereia sa proprie, ci a rezultat din o colectă ce a întreprins astăzi în folosul copiilor din Germania, că și a copiilor din Austro-Ungaria.

Ajutor celor lipsiți. Camera sudeză, cum se anunță dela Stockholm, a votat 115 milioane, în scop ca guvernul să cumpere alimente pe seama poporului lipsit.

Granată înaintea bisericii. Se scrie din Cracovia: În Vinerea mare orientală s'a întâmplat o gravă nenorocire într-un sat cu numele Koniuțki, lângă Brzezany. Tânării toamăi mergeau la biserică. Deodată o granată rusească, rătăcită de pe câmpul de luptă, a izbit în mijlocul lor. Cinci bărbați au căzut morți; două femei, greu rănite, și un copil atins ușor au fost transportați la spitalul din Lemberg.

In lipsa de alimente. Agenția Havas anunță din Paris: Ministrul francez pentru aprovizionare a dispus, ca în fiecare săptămână în loc de o zi fără carne să fie două, și așa Marția și Vinerea, începând cu 25 Aprilie 1917.

Starea sămănăturilor în monarhie. După știrile de până acum, se constată, că sămănăturile au iernat foarte bine. Nicăieri, nici în Austria, nici în Ungaria, nu s'au ivit pagube vrednice de pomenit.

Cercetare terminată. Din Petrograd se anunță ziarului Petit Journal: Ministerul de justiție al Rusiei a terminat cercetarea împotriva părechii imperiale rusești. Judecata o va pronunța adunarea constituțională, ce are să se întrunească în scurtă vreme.

Invinuire meritată. Ziarul italian Mattino face gravă învinuire la adresa Angliei, care se laudă cu inventarea răsboiului de informare. Italianul, cu toate cu este aliatul englezului, scrie următoarele: „Răsboiul de informare este fără îndoială inventia modernă cea mai neomenoasă și sătăcătoare, cu convenția dela Hag”. Prin asemenea răsboi scade puterea de rezistență morală a popoarelor”.

Concert în Orade. Ni se scriu următoarele: Sâmbăta în 8/21 Aprilie a. c. artistul Petru Voicu și soția sa au dat un concert în Oradea-mare, în sala dela „Katalin Kör”, cu concursul domnisoarei Anica Voileanu, cunoscută publicului nostru prin talentul ei muzical, ca pianistă de formă. Domnisoara Voileanu cu ocazia unei refugierii din Sibiu, în toamna anului 1916, s'a stabilit în Oradea-mare, ca profesoră la conservatorul de muzică „Fischer”. În cale calitate se bucură de o apreciere foarte caldă a publicului pricepător de muzică al orașului. Dovadă este concursul dat cu ocazia unei concerturi dat de artistul Voicu. Din prilejul acestui concert ziarul locală fară excepție au apreciat în tonul cel mai favorabil talentul artistei noastre. Remarcăm dintr-însele următoarele: „Pianista Anica Voileanu a executat concertul în F-dur al lui Bach cu tehnică strălucitoare” — zice ziarul „Nagyvárad” în numărul său din 22 Aprilie a. c. Ziarul „Szabadság” scrie: „Domnisoara Anica Voileanu a produs surpriză, canticand la pian: „Italian-concert în F-dur de I. S. Bach, cu tehnică eminentă. Toate punctele au fost acompaniate de domnisoara Voileanu cu fineță artistică și siguranță punctuală.” Aceleiaș elogii se aduc și din partea celorlalte ziaruri locale. Ele sunt în măsură a dovedi talentul

real al artistei noastre. Artista Voicu a executat arii din Saint-Saëns și Puccini, iar artistul Voicu s'a afirmat ca violinist excelent. Venitul curat al concertului s'a destinat orfailor eroilor dela reg. 4 de hovenzi din Oradea-mare. (Gh.)

Pierderile Marii Britanii. Ziarul din Berlin, Taegliche Rundschau, comunice din loc bine informat, că a pierdut armata engleză până la sfârșitul lui Martie 1917. Datele acestea: A pierdut Anglia 300.000 morți, 810.000 răniți; Irlanda: 50 mii morți, 115 mii răniți; Scoția: 60.000 morți, 140 mii răniți; Africa de sud: 24.000 morți, 45.000 răniți; Australia: 54 mii morți, 145 mii răniți; India: 175.000 morți, 260.000 răniți; în alte trupe a pierdut 23.000 morți și 55.000 răniți. — Prin urmare suma întreagă a pierderilor până în Martie a. c. este: 776.000 morți, și 1.750.000 răniți.

Amenințări engleze la adresa Rusiei. Ziarele franceze deservă pe larg festivitățile, de care s'au impărtășit trimisiu japonezi la Londra. Alianța cu Japonia, — zic numitele ziare, — n'a fost niciodată mai tare decât astăzi, când Anglia, având în vedere evenimentele din orientul Europei, așteaptă servicii importante dela aliatul său. Japonia va mai avea de înălțat un mare rol. — Din Tokio se anunță, că pregătirile militare japonene se urmează cu deosebită energie. Un corp de armată ar fi gata de expediție. Japonia urmărește cu ceea mai mare atenție întâmplările din Rusia.

Republika și Anglia. Un birou de corespondență din Olanda primește următoarea știre dela Londra: De cand s'au sporit republikele în mijlocul antantei, Anglia începe să facă ochi tot mai dulci republicanismului. Cunoscutul scriitor Wells scrie în Times: „Amicii noștri în republicele din Rusia, America, Franța și Portugalia trebuie să fie, că și la noi — în Anglia — există un curent puternic pentru ideea de republie. Ar fi o zmerdenie de prisos să afirmăm, că usurările ne sunt binevenite. Coroana și sceptrul nu mai au, nici pentru englezi, decât o valoare istorică! — Ne închipuim, după aceasta, că se va bucura regele englez George V, afund că se scrie în marele organ Times! ”

Corespondență cu prizonierii din Rusia. Dela postă nici se comunică, că la comisia censurei rusești zac în cantități, care între oră și închipuire, mesagerii trimisi de public prizonierilor și aliaților în Rusia, așa, încât revizuirea acestei corespondențe nu se poate aștepta peste tot vreodată. Cauza acestei îngrijădiri este mai ales, că publicul corespondență mult și des cu prizonierii și aliaților în Rusia. Este în interesul asigurării corespondenței cu prizonierii și a transmiterii scriitorilor la adresat, că publicul să scrie că de rar și de puțin, cel mult la două săptămâni înapoi, prizonierii, și numai despre afacerile cele mai necesare. Chiar și printre prizonieri este mai bine dacă primesc la două săptămâni de sigur că un comunicat scurt dela ai lor, decât să nu capete nimic din corespondența cea deasă. Este de recomandat ca corespondența să se facă în limba germană, franceză sau engleză, pentru că Rușii disponă de puțini censori pentru limba maghiară.

Teatru german. Cu o societate bine aleasă și-a inceput Dumineca seara domul director Leo Bauer reprezentăriile în teatrul orașenesc din loc. Se joacă operete, drame, comedii bune și bine studiate, spre deplina mulțumire a publicului. Teatrul este deosebit de bună plin. Mane, Sâmbătă, se va juca „Die Csárdásfürstin”, operetă în 3 acte. Începutul reprezentării la orele 7 seara.

Bioscopul Apollo. dă reprezentării în Casa societății în fiecare zi de lucru la orele 6 și 8 1/2 seara, iar în Dumineci și sârbători la 8 1/2, 6 și 8 1/2. Programul pentru Vineri și Sâmbătă este următorul: 1. „Radiumul disperat,” povestire criminală în 4 părți. În rolul principale: Leopoldina Konstantin, Käthe Hack, Hans Mirendorf. 2. „Domnisoara dela tutungerie,” comedie. Prețurile de intrare cele obișnuite.

Cărți și reviste.

Carte pentru toți. Așa se numește biblioteca apărută în Budapesta în „Casa de editură de cărți ieșine românești”. La două săptămâni apare calea cu număr, care se vinde cu 40 fileri în toate librăriile mai mari. Redacția și administrația: Budapest, VII, Ilka utca 36. Numărul prim conține: „Liga celor cu părul roș”, din aventurile detectivului Sherlock Holmes, de Conan Doyle, traducere de Leonard Paukerow. De vânzare la Librăria arhidiecezană. Prețul 40 fileri.

băile de soare au avut un efect deosebit.

Alt întemeitor de cură naturală după sistem deosebit a fost Rikli din Veldes în Carintia.

Rikli la curarea boalelor pune un pond deosebit pe băile de soare, pe băile de aer și de lumină.

Cunoaștem deci pe Kneipp, Priessnitz, Schroth, Kuhne și Rikli, tot atâtea nume stregă, unora poate cunoscute, celor mai mulți însă necunoscute, și mulți se vor mira, când vor auzi, că băbații aceștia n-au fost medici de profesie; dar prin mintea lor ageră, prin observațiunile lor făcute în natură asupra boalelor, s'au ridicat peste barierile științei medicale, și au descoperit astfel de sisteme de vindecare a boalelor, cu cari au făcut adevarate minuni, și au devenit renumiți în lumea întreagă.

Bolnavi părăsiți de medicină, — înțeleg de reprezentanții medicinei, — în cele din urmă și-au luat refugiul la vre-un in-

“Pe timpul morbului meu am scris lui Kuhne să mă primească în institutul său la Lipsca, pentru a face o cură acolo. Kuhne însă afând din scrierea mea despre debilitatea fizică în care mă aflam, mi-a răpus, că fiind atât de debil, nu îmi recomandă să plec la stabilimentul său, și mi-a prescris să fac cură acasă, după indigitarile lui speciale. Dela el am aflat despre băile de soare, despre cari eu până atunci nu aveam nici o cunoștință. După ce am cedit scrierile lui: Nouă știință de vindecare; știință expresiunea figurei etc. am inceput a pricepe ce este morbul și cum se desvoală morburile în corpul omenești, făcându-se totodată lumină înaintea mea în direcția aceasta.

(Va urma.)

„ALBINA“, INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII ÎN SIBIU.

Convocare.

Domnii acționari ai Institutului de credit și de economii «Albina», sunt invitați prin aceasta în virtutea §-ului 20 din statutele societății la

a XLIV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Sibiu, Sâmbătă în 12 Maiu 1917 st. n., la orele 9 a. m., în sala festivă a Muzeului «Asociației» cu următoarea

ORDINE DE ZI:

- Constituirea adunării generale.
- Bilanțul anului de gestiune 1916 și raportul comitetului de supraveghiere.
- Distribuirea profitului net realizat conform bilanțului și distribuirea sumei destinate pentru scopuri culturale și de binefacere.
- Fixarea prețului marcelor de prezență pentru anul curent.
- Raportul și proiectele direcțiunii referitoare la modificarea statutelor și a reglementelor institutului.
- Alegerea a 3 membri în consiliul de administrație cu mandat pe 5 ani eventual și întregirea altor vacanțe în direcție.
- Eventuale propuneri în sensul §-ului 33 din statută.

Domnii acționari, care voiesc a participa la adunarea generală, în persoană, sau prin plenipotențiați, în conformitate cu §§-ii 23, 24 și 25 din statutele societății, sunt rugați să depună acțiile și eventual dovezile de plenipotență cel mult până Miercuri în 9 Maiu a. e. st. n. la 6 ore p. m., la cassa centralei noastre în Sibiu.

Depunerea acțiilor respective a plenipotențelor spre scopul indicat se poate face și la filialele din Brașov, Bozovici, Elisabetopol, Lugos, Marosvásárhely și Mediaș, sau a agenturilor din D. Sânmartin și Sânnicolaul-mare, precum și la toate institutele membre ale «Solidarității», în acest caz însă cel mult până Sâmbătă în 5 Maiu a. e. st. n.

Sibiu, 12 Aprilie 1917.

Direcția.

1—1 (60)

„IZVORUL“, institut de credit și econ., soc. pe acții în Oltalosebes — hitel- és takarékkintézet, részvénnytársaság Oltalosebesen.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «Izvorul», societate pe acții se convoacă prin aceasta la

a IX-a adunare generală ordinară,
pe ziua de 13 Maiu st. n. 1917, la 8 ore a. m.,
în localul institutului cu următorul

Program:

- Deschiderea și constituirea adunării generale.
- Statoricea numărului acționarilor prezenti și a acțiilor reprezentate.
- Raportul direcționii și al comitetului de supraveghiere pe 1916 și darea absolutului.
- Hotărâre asupra bilanțului pe 1916.
- Distribuirea profitului curat.
- Inchiderea adunării generale.

Oltalosebes, la 22 Aprilie 1917.

Direcția.

1—1 (59)

Meghívó.

Az „Izvorul“ hitel- és takarékkintézet részvénnytársaság tiszta részvénnyesei ezennel meghívataknak

a IX-dik rendes közgyűlésre,

mely 1917 évi május hó 13-án délelőtt 8 órakor az intézet helységeben fog megtartani a következő

Tárgysorozattal:

- A közgyűlés megnyitása és megalakulása.
- A jelenlevő részvénnyek és a képviselt részvénnyek számának megállapítása.

3. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése 1916. évre és a felmentvény megadása.

4. Határozat az 1916. évi mérleg felett.

5. A tiszta nyereség felosztása.

6. A közgyűlés bezárása.

Oltalosebes, 1917. április hó 22-én.

Az igazgatóság.

N. B. La adunarea generală pot participa numai acei acționari, care sunt treceți în registrul societății ca acționari cu 6 luni mai nainte și care cel puțin cu o zi înainte de adunarea generală au depus la cassa institutului acțiile (titlii provizori) scrise pe numele lor, respective pe ale acestora, pe care îi reprezintă impreună cu plenipotența (§ 17).

Jegyzet: Közgyűlésen csak azon részvénnyek vehetnek részt, a kik legalább 6 hónappal azelőtt a részvénnyek lajstromába be lettek vezetve s legalább egy nappal a közgyűlés előtt részvényeket, illetőleg azon részvénnyeket, melynek birtokosait képviselik, a társaság pénztáránál elhelyezték. (17. §)

Redactor responsabil Teodor V. Păcăian.

ACTIVE.

CONTUL BILANȚULUI.

PASIVE

	K f	K f	
Cassa în numărăt	625,594.39	Capital societar	6.000.000—
Monete, bon în Giro, la Cassa de păstrare postală și alte bănci	11.202,935.73	Fonduri de rezervă	1.852.093.08
Cambii de bancă	6.596,698.67	Fond de pensiuni	948,073.01
Credite cambiale cu acoperire hipotecară	7.293,292.13	Depozite spre fructificare	29.062.062.91
Impr. hip. în scrisuri fonciare	10.408,108.04	Depozite în cont-curent	8.076,013.12
Credite de cont-curent	6.399,752.37	Scrisuri fonciare cu 5% în fl. în circulație	330.000—
Oblig. cu covenți (tărânești)	1.101,521.40	Scrisuri fonc. cu 5% in cor. în circulație	7.808.000—
Avansuri pe efecte publice	34,956—	Scrisuri fonc. cu 4½% in circulație	2.237.000—
Casele inst. la Centrală și Filiale, realități dela Brașov și div. realit. de vânz.	1.447,648.22	Scrisuri fonc. este la sorti în circulație	412.500—
Efecte publice	8.320,385.60	Diverse conturi creditoare	229.369.41
ACTIONI DELA DIVERSE BĂNCI	315,050—	Dividendă neridicată	7.756—
Efectele fond. de garanție al scris. fonc.	3.120,000—	INTERESE ANTICIPATE PRO 1917	101.989.64
Efectele fond. de pens. al funcț. institut.	318,986.20	INTERESE TRANSITOARE DE SCRIS. FONCIARE	144.682.50
Mobilier: amortizat	—	Profit net	409.484.13
Debitori	2,500.83		
INTERESE TRANSITOARE DE EFECTE	147,779.31		
INTERESE TRANSITOARE RESTANTE	343,814.91		
	57.679,023.80		
			57.679,023.80

DEBIT.

CONTUL PROFIT ȘI PERDERE.

CREDIT.

	K f		
INTERESE:		INTERESE:	
pentru depozite spre fructificare	1.249,042.62	dela cambii de bancă	498,134.92
pentru scris. fonc.	509,257.17	dela credite camb. cu acoperire hip.	551,220.15
pentru depozite în cont-curent	139,819.36	dela credite de cont-curent	602,205.50
SPESERI:		dela efecte publice	514,947.44
Salare	216,387.03	dela credite pers.	471,793.60
Bani de cvarțir.	40,144.16	dela avans. pe efecte	102,335.14
Impr. reg. porto, div.	57,939.77	PROVIZIUNI	3,018.04
Marce de prezență	2,508—	CHIRIE	108,329.02
CONTRIBUȚIUNE:		PROFIT LA MONETE	35,385.86
directă	95,985.93		19,459.62
10% dela int. de depoz.	126,261.12		
PROFIT NET	469,484.13		
	2.906,829.29		

Sibiu, la 31 Decembrie 1916.

Iosif Lissai m. p., director general.

DIRECTIUNEA:

Dr. E. R. Roșca m. p. Dr. I. Mihu m. p. St. Stroia m. p. A. Bârseanu m. p.

Dr. Bologa m. p. Ioan I. Lăpădatu m. p. Dr. I. Beu m. p. Dr. G. Popoviciu m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și te-am aflat în deplină regula și în concordanță cu registrele institutului.

Sibiu, 26 Aprilie 1917.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Dr. Ioan Lupaș m. p. E. Verzariu m. p. Ioan Henteș m. p.

Activa — Vagyon.

Bilant la 31 Decembrie 1916.

Mérlegszámla 1916. december hó 31-én.

Pasiva — Teher.

	K	f		K	f
Cassa — Pénztári készlet	3,762	79	Capital social — Részvénnyőke	16.000—	
Bon la Bănci — Saját betétek	57,763	—	Capital social várható emis. II. — Részvénnyőke részletezés a II. kib	51.355.50	67,355 50
Cambii de bancă — Bank váltók	228,495	90	Fondul de rezervă — Tartalék alap	11,437 31	
Credite hipotecare — Jelzálog kölcsönök	49,909	—	Fondul de binefacere — Jotékony alap	445 36	
Imprumuturi pe obligaționi — Kötvény kölcsönök	19,551	—	Depunerri spre fructificare — Betétek	275,668 59	
Efecte — Értékpapirok	2,900	—	Creditori — Hitelezők	5,000 —	
Interese transitoare — Átmeneti kamatok	3,509	78	Dividende neridicante — Fel nem vett osztalék	910 22	
	365,891	47	Profit net — Tiszta nyereség	5,074 49	
				365,891	47

Debit — Tartozik. Profit și Perdere la 31 Dec. 1916 — Nyereség- és Veszteség-számla 1916. dec. 31-én. Credit — Követel.

	K	f		K	f
INTERESE DUPĂ DEPUNER					